

A világ legütősebb muzsikusa: Horváth Kornél

2016-ban Horváth Kornél lett a világ legjobb ütőhangszerese a tekintélyes brit zenei magazin, a Rhythm internetes oldala, a Musicradar.com szavazásán. A jelölést a tHUNder Duó tagjaként kapta, és élete eddigi legkomolyabb szakmai minősítésének tekinti az elismerést. Az egyedi technikával játszó Kossuth-díjas zenésszel pályája legfontosabb állomásairól és általában a hazai jazz jelen helyzetéről beszélgettünk.

◆ Bencsik Gyula

Fotó: Margriet Cloude

Gramofon: Gratulálok az elismeréshez.

Horváth Kornél: Köszönöm. Nem számítottam rá, ilyenre nem lehet számítani. Már a tíz világklasszis ütőhangszeres közé történt jelölésem is szakmai pályám eddigi legnagyobb eredménye. Olyan nagyságokkal, egyben példaképeimmel egy sorba kerülni, mint Evelyn Glennie, Sheila E vagy Trilok Gurtu, óriási elismerés.

G.: Azért a te neved is jól cseng szakmai berkekben.

H. K.: Talán azért is, mert a nevem után négy-öt éve ott áll,

hogy tHUNder Duó, amellyel Nyugat-Európában és Amerikában is jelen vagyunk kiváló zenésztársammal és barátommal, Dörnyei Gáborral. Ha megismernek, ráadásul a játékkal egy kicsit eltérsz a megszokottól, az már jelentős előnyt jelent a rangsorolásnál. A jelölés feltétele volt, hogy az adott zenész valami újat produkált 2016-ban.

G.: A te játékod már korábban lenyűgözte a közvéleményt. A Frankfurter Allgemeine Zeitungban például bő másfél évtizede azt írták veled kapcsolatban, hogy „különbség kollegái-

Fotó: Dömény Csaba

hoz, Trilok Çurtuhoz, Giovanni Hidalgóhoz, Airtó Moreirához viszonyítva az, hogy Horváth Kornél egy olyan országból származik, ahol nincsenek népi ütőhangszeres tradíciók, s ez ad játéknak egy teljesen egyéni varázsú, figyelemre méltó egyediséget”. Vagyis innen sokkal nehezebb eljutni az ismertségig, mint mondjuk az angolszász országokból.

H.K.: A kiváló kritikusok alkotta FAZ-ban címlapfotóval megjelenni hatalmas megtiszteltetés jelentett az ezredfordulón. Egy olyan ország polgáraként különösen, amelyik a vasfüggöny túloldalán helyezkedett el. Egyszerűen bezárva éltünk, ami végső soron a szerencsém is volt. A 70-es évek közepétől a szobámban ülve hallgattam a brazil vagy afrikai ütősök játékát, de mivel nem volt videóm, nem láthattam a technikájukat. Kénytelen voltam magam kitalálni egy technikát, ami máig egyfajta védjegyemmé vált, és aminek részben a mostani elismerést is köszönhetem. A lényege, hogy nem csupán tenyérral és ujjbegyekkel játszom, hanem a kezem külső felével, a körmeimmel is. Van egy speciális kifizetés, ami első ránézésre meglehetősen aberráns mozdulatnak tűnik. Még Dél-Indiában is, ahol az ütőhangszeres játék a kultúra alapvető része, csodálkozva nézték a játékomat. Ezzel a módszerrel a hagyományos indiai hangszereken, mint a tabla vagy a ghatam megszólaló jellegzetes ritmusképleteket át tudom ültetni latin ütőhangszerekre is, úgy, hogy azok megfelelő intenzitással szólaljanak meg. A kézfej nagyobb energiát tud a hangszerre kifejteni, mint a tenyér vagy az ujjak.

G.: Hogy jöttél rá erre a technikára?

H.K.: A véletlennek köszönhetően. Volt otthon egy egyszerű kis cserépdobom, aminek, ugye, nem volt kávája. A congákon, bongókon fém káva szorítja le a bőrt, a cserépdobokon zsinórok rögzítik. Ezen elkezdtem egy díszítést játszani, ahol már a körmeim is érték a bőrt, de ez nem volt tiszta hangzás, ezért úgy döntöttem, visszahúrom az ujjaimat, amiből kialakult egy dupla ütés, ennek az egyik része a köröm, a másik az ujjbegy, és ez így együtt megváltoztatja picit a hangszínt. Nálam mindennek ez az alapja, és ennek mindkét kézzel egyformán kell működni. A közönség számára ez komoly show is, hisz látványos.

G.: Csak úgy mellékesen kérdem: miért lettél épp ütőhangszeres?

H.K.: Eredetileg fuvolás voltam, mert lenyűgözött Ian Anderson fuvolajátéka a Jethro Tull-ban. Eleve későn, 17 évesen kezdtem zenével foglalkozni, akkor iratkoztam be a zeneiskolába fuvolázni, addig intenzíven sportoltam. Azt az energiát, amit addig a sportba fektettem, bevitettem a fuvolázásba, napi 4-6 órát gyakoroltam. A fuvoláról azt kell tudni, hogy viszonylag hamar eljuthat az ember egy olyan szintre, hogy sikerélményei legyenek. Egy év múlva már benne voltam a Soproni Szimfonikusok harmadik szolamában. Aztán egy zenei táborban, Pécsen találkoztam Gonda János tanár úrral, aki följajánlotta, hogy vendéghallgató lehetek a jazztanszakon. Nem sokkal ezt követően – 1974-et írunk –

Fotó: Dömény Csaba

csatlakoztam a László Artilla által alapított Kaszakő együtteshez, ami sikertörténet lett, hisz a '77-es Ki mit tud?-on első díjat kaptunk, ami egyben azt is jelentette, hogy hívatásos zenészekké váltunk.

G.: Mit érdemes tudni a Kaszakőről?

H.K.: Ne tévesszen meg senkit a név, ez nem népzenei formáció volt, hanem fagott, oboa, fuvola, basszusgitár, ütőhangszerek felállással jazzt játszottunk, többek között Chick Corea szerzeményeit. Valahogy úgy alakult, hogy egyre gyakrabban besegítettem a ritmusszekcióba, aztán ott ragadtam. A fuvolát a nyolcvanas évekre végleg elhagytam. A Kaszakő első lemezén még én fuvolázom, szerintem vállalható színvonalon.

G.: Az igazi sikert és népszerűséget alighanem a Trio Stendhallal érték el.

H.K.: Jó időben álltunk össze Snétberger Ferencsel és Dés Lászlóval a nyolcvanas évek végére, nagyjából a rendszerváltásra értünk a csúcra. Feri zsenialitása, ami helyenként úgy képes megszólalni, mint egy komplett zenekar, remekül ötvöződött Laci rendkívül egyedi, romantikus stílusával és

az én ütőhangszeres játékkal. A sikerünkben óriási szerepe volt a piárunkért felelős Gőz Lászlónak, akinek az első óriásplakátjainkat is köszönhetjük, ezekből néhányat Laci még saját kezűleg is ragasztott, a metróban pedig a monitorokon is Trio Stendhallt lehetett látni és hallani. Valóságos rocksztárokká váltunk jazzmuzikusokként, ami persze annak is betudható, hogy akkoriban még léteztek egyetemi jazzklubok.

G.: Miért szűntek meg a jazzklubok?

H.K.: Sokkal egyszerűbb és olcsóbb egy dj-t odatenni.

G.: Hogy ért véget a Trio Stendhall története?

H.K.: Kétszer 1800 fős telt ház előtt búcsúztunk a Budapest Kongresszusi Központban, 1993-ban Feri Berlinbe költözött, és az egyéni karrierjét kezdte építtetni, Laci a film és színházi zenék területén alkotott. Én kissé elmerültem a poprock műfajokban, amiből mára két tényező maradt: a Tátrai Band és Zorán. Indult aztán egy kísérletezős időszak is a hegedűvirtuóz Lantos Zoltánnal, de zenéltem együtt a hazai jazzélet szinte valamennyi kiválóságával.

G.: Ahogy a beszélgetés elején említetted, a jelen nagy sikereit a tHUNder Duóval érted el.

H.K.: A duó több mint 10 éve működik, és bár Dörnyei Gábor 7-8 éve Angliába költözött, a formáció nem szűnt meg, sőt. A tHUNder Duóban nem csupán hangszeres játékosként, hanem zeneszerzőként is részt veszek. Nagyon sok országba eljutottunk már, ahol a koncertek mellett, vagy azok részeként bemutatókat is tartunk oktatási céllal. Gábor fantasztikus zenész, Londonban a Kortárs Zeneművészeti Akadémián tanít.

G.: Milyen fellépések várnak rád, milyen projekteken dolgozol?

H.K.: A tHUNder Duóval nyáron bemutatókkal tarkított ázsiai turnéra indulunk, a tervek szerint Thaiföldön, Kínában, Tajvanon és Japánban lépünk fel a Tycoon Percussion cég szervezésében. Gábor is meg én is az ő hangszereiket használjuk. Jó volna eljutni ősszel Amerikába, a világ legnagyobb ütős fesztiváljára, a PASIC-re, és van egy meghívásunk a dobosoknak szóló kanadai Drumeo internetes csatornától, ahol, ha jól tudom, én lehetek az első kézi ütőhangszeres fellépők egyike. Itthon duólemezt készítünk Borbély Mihállyal, a nagyszerű fúvóssal, ami azért is izgalmas számomra, mert a hagyományos ütőhangszerek mellett elektronikusokat is megszólaltatok. Végül, de nem utolsó sorban, nagyon remélem, hogy ebben az évben néhány hazai és külföldi koncerten ismét együtt játszhatom az amerikai gitárvirtuóz Stanley Jordannel, ahol a zenekar tagja még a Grammy-díjas brazil gitáros Alegre Correa és természetesen Dörnyei Gábor. ■

Horváth Kornél honlapja: <http://www.kornelhorvath.com>

Horváth Kornél hivatalos Facebook-oldala:

<https://www.facebook.com/kornel.horvath.56>

A GRAMOFON KÖNYVEK ÚJDONSÁGAI – JAZZRAJONGÓKNAK

GRAMOFON
KÖNYVEK

A Gramofon Könyvek kiadója
a Retkes Attila Kulturális
Értékteremtő Kft.

Bővebb információ, megrendelés e-mailben: zene@gramofon.hu